

KHÔNG THỂ LẤN LỘN KHOA HỌC KINH TẾ VÀ CHẾ ĐỘ XÃ HỘI.

CHÂU ÁI

Cho tới lúc này, cũng còn một số người tuy không nhiều, nhưng cũng không phải “chỉ đếm trên đầu ngón tay”, không chịu “cơ cấu kinh tế nhiều thành phần” càng không chịu cho đây là vấn đề có ý nghĩa chiến lược lâu dài. Họ cũng không chịu “kinh tế hàng hoá, kinh tế thị trường”, mặc dù nghị quyết đã nói rõ đây là kinh tế hàng hoá xã hội chủ nghĩa, kinh tế có kế hoạch! Họ cho rằng “làm vậy thì còn gì là xã hội chủ nghĩa nữa”. Hỏi họ vậy chứ phải làm gì để cứu vãn nền kinh tế? Họ im lặng - cái im lặng huyền bí sau “hồi chuông chiều mộ”! Họ không lên diễn đàn, không viết báo nói lên cái ý “không chịu” này, nhưng hàng ngày họ rỉ rả, châm, chích, bấm huyết võ các thành phần kinh tế ngoài quốc doanh, khiến nhiều người rùng mình! Họ rỉ tai các nhà doanh nghiệp “đây chỉ là sách lược tạm thời. Mấy ông bà ráng mà đánh bạc với trời nha!” Họ là ai? Họ tự xưng là những “cán bộ cách mạng đầu sỏ và có sạn”. Thiết nghĩ đã tới lúc phải cho “nóc - ao” những ý nghĩ thâm căn cố đế ấy. Nó “nhân danh bảo vệ chủ nghĩa xã hội” nhưng thật ra “phá chủ nghĩa xã hội từ nền móng!” Đã tới lúc không thể và không được lẫn lộn giữa khoa học kinh tế với các chế độ xã hội khác nhau. Không chỉ khoa học tự nhiên, khoa học kỹ thuật, mà khoa học kinh tế cũng đều là thành tựu chung của nền văn minh loài người. Kinh tế hàng hoá, thị trường qui luật giá trị, qui luật cung cầu, qui luật cạnh tranh, kỹ thuật, nghệ thuật kinh doanh, thương mại, hoạt động tài chính, tín dụng ngân hàng, chứng khoán, cổ phiếu, cho tới những hoạt động thông tin kinh tế, quảng cáo, biện pháp, kỹ thuật chống lạm phát...,

mà xã hội tư bản phát triển đã và đang áp dụng không phải là sản phẩm của chủ nghĩa tư bản, mà là sản phẩm của lịch sử nằm trong tiến trình phát triển kinh tế của nhân loại. Hành trình của loài người là hành trình đi “tìm kiếm kế sinh nhai”, là hành trình “tìm cách ăn nên làm ra”. Sức lao động cơ bắp và chất xám của loài người đã giúp mình tìm ra “đường đi nước bước” của kinh tế, giúp tìm ra cung cách làm kinh tế có hiệu quả qua từng chặng đường lịch sử để từ đó thoát ra khỏi cảnh bị thảm của kinh tế tự nhiên, tự cấp, tự túc, kinh tế “tay làm không đủ hàm nhai”. Những thành tựu, những hoạt động kinh tế mang tính khoa học như vậy là kinh nghiệm, là sản phẩm trí tuệ của loài người, nhưng tại sao có kẻ lại hắt hủi, rêu rúng, vứt bỏ nó vào “sọt rác của chủ nghĩa tư bản?” Phải nói chủ nghĩa tư bản khôn ngoan, họ không chỉ “chớp” lấy tiến bộ khoa học kỹ thuật, tiến bộ công nghệ mà còn “chớp” lấy những thành tựu, những hoạt động khoa học về tổ chức và quản lý kinh tế để cứu kinh tế tư bản ra khỏi những cơn khủng hoảng. Không những thế, chủ nghĩa tư bản còn nghiên cứu và không ngần ngại gì mà không “xài” những cái mà chủ nghĩa xã hội hằng quan tâm như: nhân dân lao động là động lực của phát triển xã hội, chính sách kinh tế phải gắn với chính sách xã hội; quan hệ sản xuất phải phù hợp với tính chất và trình độ của lực lượng sản xuất; kế hoạch hoá nền kinh tế v.v... Tất nhiên họ “xài” theo cách của họ, xài có mục đích làm giảm căng thẳng mâu thuẫn giai cấp, mâu thuẫn xã hội và phải thừa nhận rằng ít nhiều đã mang lại lợi ích cho họ. Riêng kế hoạch hoá thì họ gọi là kế hoạch điều phối

chung ở tầm vĩ mô, chứ không áp đặt, mệnh lệnh như ta làm trước đây. Chả thế mà một nhà lãnh đạo chủ chốt của Đảng Cộng sản Nhật đã nói “chủ nghĩa tư bản ở Nhật hiện nay ít nhiều chịu ảnh hưởng của chủ nghĩa xã hội”. Theo tôi, sở dĩ họ “xài” vì họ nghĩ đó không chỉ là của xã hội chủ nghĩa mà là của chung của loài người. Phải chăng sai lầm của không ít người trong chúng ta là duy tâm cực đoan cả trong tư tưởng triết học lẫn trong hoạt động thực tiễn. Xã hội có giai cấp nhưng đồng thời còn có loài người, một loài người vốn là “nhân chi sơ tính bản thiện”, một loài người đáng tin cậy và kính trọng. Có lẽ ta quên mất cái thực thể xã hội to lớn và có tính chi phối lâu dài đến tiến trình phát triển của lịch sử, cho nên quên mất những thành tựu của chính loài người chẳng? Theo tôi không chỉ những cái hay về kinh tế, về khoa học kỹ thuật mà cả những cái hay về quản lý xã hội, quản lý hành chính và cả cái hay về pháp lý... cũng là những thành tựu, do kết quả đấu tranh của loài người tiến bộ mà có. Đương nhiên thành tựu nào cũng có cái mạnh, cái yếu, cái hay, cái dở và giai cấp nào, chế độ nào dùng nó cũng “in dấu tay” mình vô đó. Nhưng điều đó không có gì phải bận tâm, vấn đề quan trọng nhất chung cục là dùng những thành tựu, những qui luật ấy vào mục đích gì và hoàn thiện chúng như thế nào cho mục tiêu dân giàu nước mạnh và công bằng xã hội. Không thể quên: Chủ nghĩa Mác ra đời từ sự nghiên cứu, phân tích triết học Đức, kinh tế Anh, chủ nghĩa xã hội Pháp đã có trước nó. Lịch sử là sự xâu chuỗi tiến trình phát triển và những tiến bộ của loài người, cái sau hay hơn cái trước nhưng kế thừa cái trước... Không biết hoặc coi thường những thành tựu, những qui luật phổ biến của nền văn minh loài người, khu biệt hoá, thậm chí lập dị hoá chủ nghĩa xã hội tức là cô lập mình với thế giới và tách mình ra khỏi dòng chảy lịch sử, rất không có lợi!

CHA

PHÁT TRIỂN KINH TẾ